

TELEGRAFUL ROMAN.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Anul-Nou în Sibiu.

Sibiu, 15 Ianuarie n.

Ca în anii premergători, așa și de astă-dată, în ziua Anului Nou, eri, Duminecă, inteligența română din Sibiu s'a prezentat în număr foarte frumos la Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, pentru a-i aduce sincere felicitări de Anul Nou.

Oratorul festiv a fost de astă-dată P. C. Sa, Protosinelul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial, care a tălmăcit sentimentele celor ce au ținut să-și arete alipirea și iubirea față de capul bisericii noastre, și de data aceasta, cu următoarele frumoase cuvinte:

„Escelența Voastră! Înaltpreasfințite Domnule Arhiepiscop și Mitropolit!

Intrați în un an nou, care iar ne determină un mic period de lucrare, membrii gremiului consistorial, membrii corpului profesoral seminarial, și un număr considerabil de intelectuali, ne prezentăm, pentru a Vă exprima doririle noastre de bine.

Viitorul este o taină nepătrunsă de mintea noastră omenească, și acest neajuns căutăm a-l suplini prin o vârtute a credinței noastre creștine, prin *speranța* în un viitor mai bun.

De acest neajuns este stăpânit tot omul; dar și mai mult îi simțesc povara cei angajați în servicii publice, ca să lucre pentru binele obșteșc; și în măsură și mai mare îl simțim *noi*, cari suntem în servicii publice pentru biserică și neam.

Sarcina ostașilor să ușurează însă mult prin încrederea în conducătorii lor, și această încredere să întărește, prin *dibăcia probată* a conducătorilor.

Că viitorul, care ne stă înainte, ce ascunde sub vălul său, — încât pentru interesele noastre cul-

turale-naționale, — nu ne este dat a ști, și în această stare de ne-siguranță, sub scutul Escelenței Voastre, știindu-vă că sunteți un cărmaci dibace, cu experiențe bogate, cu un trecut aproape de patru decenii, ca Arhiepiscop: ne simțim ca într-o fortăreață, și împrejurararea aceasta ne dă încrederea și siguranța, pe care o simțesc copiii sub scutul puternic al iubirii părintești, — de aceea în acest timp de grea cercare pentru instituțiunile noastre culturale-naționale, simțim trebuință în măsură tot mai mare.

Mulțumitori proriei divine pentru darul deosebit, că și la aceasta vârstă înaintată Vă este dat a Vă bucura de vigoare deplină, rugăm pe atotputernicul Dumnezeu, ca tot în aceste condițiuni mulțumitoare sanitare să Vă țină până la marginile cele mai estinse ale vieții ome-nești, spre binele bisericii și al neamului. Să trăiți la mulți ani!..

Cu aclamări sgomotoase a fost subliniată vorbirea aceasta bine simțită, la care Escelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, a răspuns cam următoarele:

„Vă mulțumesc domnilor și iubitorilor mei fii suflatești pentru multe prețuitele felicitări de Anul-Nou. Implor și eu dela Dumnezeu an nou fericit, și încă mulți ani fericiti, asupra Dvoastre și a familiilor Dvoastre. Noi, oamenii, suntem simpli călători în lumea aceasta. Trece prin ea. Și precum ori care călător, dacă ajunge la un popas, se gândește la drumul parcurs și la cel ce-l are să-l mai parcurgă, astfel și noi, aflându-ne la asemenea popas, la începutul unui an nou, trebuie să ne gândim la trecut și la viitor. Mai ales însă la viitor.

Dar viitorul nu știm ce ne aduce, căci nu ne este dat a-l cunoaște. Cunoaștem numai trecutul. Și ce privește anul trecut, putem constata, că am fost cruțați de multe

rele, cari au băntuit pe alte locuri: de războiu, de revoluție, de boale rele etc. pentru ce datorință avem să mulțumim lui Dumnezeu, care ne-a ferit de aceste rele.

Pe lângă acestea anul trecut a fost și un an bine roditor, care a adus multă mângăere țăranilor nostri. Poate că tocmai în urma acestui fapt, trebuie să constatăm și un frumos progres pe terenul cultural, căci în anul trecut s'au zidit multe biserici și școli, și s'a arătat în măsură uimitoare simțul de jertfă la poporul nostru, pentru biserică și școală, pentru cultura națională.

Am progresat deci în anul trecut în mod îmbucurător. Dar lupta pe care am dat-o în trecut, trebuie să o continuăm. Și fiindcă aceia cu cari purtăm lupta, ne sunt superiori, pentru că noi suntem departe încă de ei, — în ce privește cultura și bunăstarea, — trebuie să ne încordăm și în viitor toate puterile pentru a ajunge acolo, ca să ne aflăm pe o treaptă cu ei, având aceleași arme ale *minții* și ale *culturii*.

Si fiindcă la aceasta să cere și ajutorul celui de sus, care însă ni se dă numai dacă ne păstrăm credința în Dumnezeu, — singură în stare a ne întări, ca să putem purta lupta mai departe, pentru a înainta cu pași repezi, — credința, care ne inspiră încredere și dragoste reciprocă, — Escelența Sa roagă pe preabunul Dumnezeu, să ne conducă pașii numai spre bine, iar pe cei ce-l felicită de Anul Nou, să-i binecuvinte cu mulți ani fericiti!...

Vorbirea a făcut o adâncă impresie asupra celor ce au ascultat-o.

Felicitări de Anul Nou s'au adus apoi P. C. Sale, Protosinelului Dr. Eusebiu R. Roșca, prin rostul domnului Dr. Vasile Bologa, directorul școlii civile de fete din Sibiu, la a cărui vorbire avântată și

bine simțită P. C. Sa a răspuns în termeni, cari au impresionat mult pe cei ce se aflau de față; și s'au adus și domnului *Partheniu Cosma*, directorul „Albinei”, din partea funcționarilor acestei instituțiuni.

Din protopresbiterate.

Conferența preoțască din tractul Brașovului.

— 23 Decembrie n.

Se apropie sfârșitul acestui an și cu el o nouă ziă se anină la lanțul istoriei vieții noastre culturale!

Și dacă am sta să cumpănim mulțimea momentelor, bune și rele, cari ne a fost dat să le trăim în acest an, pe lângă toate decepțiile ce ni le-a procurat volbură tristelor freacă interne, pe lângă toate ghionturile stăpânirii date culturai noastre naționale, pe lângă toate grijile ce ne inspiră nesiguranța zilelor de mâine, totuși pentru cel ce vrea să vază, să des-facă și clipe, cari ne pot trezi îndemnuri de încredere.

Un astfel de moment este și mișcarea neuitată de vie ce s'a semnalat în anul acesta — ca nici odată — în rândurile preoțimii și interesul vădit ce aceasta l-a arătat conferențelor sale preoțesti!

Cel ce a urmărit șirile cronicarilor, cari au schițat în coloanele organului nostru, muncă și preocupările conferențelor noastre tractuale din acest an, s'a putut convinge, că în șirul preoțimii încă a început să bată un puls viguros, pentru închiegarea rândurilor, regenerarea puterilor, luarea unui avânt conștiu spre progres!

Intrarea multelor elemente tinere și mai cu temein pregătite în tagma slujitorilor altarului, altușo energii nouă în organismul bisericii, ce astăzi luptă atât de grea în patru fronturi!

Sfaturile prețioase, cuvintele de îmbărbătare și peste tot deosebitul interes al Înalt Preasfințitului nostru Stăpân Arhiepiscop și Mitrop. Ioan Meșianu, arătat față de conferențele preoțesti, chemate la viață prin înalta sa pătrundere, a avut de astădată un ecou puternic, și iată că rezultatele se înfruptă îmbucurător, când vedem desamortindu-se cei mai însemnați factori ai progresului: conștiința datoriei, dragostea de muncă și ambițiunea de oastă!

Las în grija celor mai chemați a stabili măsura acestui avânt îmbucurător,

frații or dela sate și îndrumători spre zile mai bune.

„Ne preocupă soarta lor și felul cum își fac apostolia, cu atât mai vădit, cu cât realitatea vieții ne lasă tot mai îngândurați asupra nădejzutei bunătăți a zilelor de mâine.”

„Și dacă în mâna lor — a acestor apostoli ai satelor — este cheia unei situații mai favorabile, care nu ar fi un păcat strigător la cer, ca acestia să rămână ca astăzi, în cele mai multe cazuri doară, pradă desorientării și nepurtării de grije, astăzi când signatura timpului este toamă organizarea forțelor și sistematizarea muncii în serviciul biului obșteșc?”

„Cultura și civilizația satelor noastre, în înțelesul curat și nobil, se rezimă pe aceste stâlpi, pe cari nu odată îi doboara suflarea celorlalte culturi, care nu e a noastră și este astăzi așa de cu putere impusă, până la siluirea sufletului. Vrem să trăim în — și prin cultura noastră? N'avem decât să alimentăm conștiința misiunii și datoriei de apostolie a preoțimii și dascălimei noastre.”

„N'avem, decât să stăruim, ca conștiințele și forțele lor să se oțelească și să se pună în lucrare și să nu-i lăsăm să ni-i înghețe patiarhala singurătate a vieții dela sate, care mai ales în lipsa de mediu cultural al satelor, ușor îi poate împinge pe povârnișul — rastificării.”

...„Precum a și împins pe prea mulți...”

(Va urma).

FOIȘOARĂ.

Rolul preotului în viața culturală a satelor,
de preotul Ioan Popa.*)

După un răstimp de luni și zile iată-ne iarăși adunați în conferență, în sfat preoțesc! În acel cerc prietenesc și familiar, oșruie, dându-i-se atențiunea, cinstea și intimitatea cuvenită, prin căldura dragostei și a bunăstății, prin bogăția inteligenții, prin curățenia duhului, de care trebuie să fie cuprins și purtat, e în stare de a da preoțimii cele mai bune sfaturi și povești, de a aduce cele mai de seamă foloase.

Prin rostul acestui cerc de societate să dă tălmăcire și îndrumare anumitor ordinațiuni și porunci consistoriale, se împart prin diferite lucrări anumite idei și cunoștințe, se ascultă nevoile și păsările privitoare la săvârșirea anumitelor slujbe, la conducerea oficială și a parohiei, — se fac propuneri asupra chestiilor și mijloacelor de îndreptare, propășire și înaintare, — de desăvârșire, ca în urma cunoștințelor acelor văzute, spuse și ascultate, a propunerilor făcute, precum — a discuțiilor serioase, potolite și nepreocupate, adeseori violente și agitate, să se aprecieze succesul ori nesuccesul lucrărilor, prediciilor și al serviciului divin, să se lămurească și să se

scopă povăța și sfatul călăuzitor al înțelepciunii și al dreptății intru toate.

Și de s'au întărit suflete, de s'au trezit și îmbogățit cunoștințe și idei, de s'au îndreptat greșeli de slujbe, de cuvântare și de oficiu, de s'ajuns cu un cuvânt la rod îmbelșugat și cu-at prin desfășurarea programelor acestor întruniri preoțesti, — de a dat îndemnuri și direcții, de a deschis poțea nouă spre o împlinire conștientă și îndatorită de păstorie și conducere, de luminare, deșteptare și înviatare a mulțimii prăseite, alături toare de țete românești, de biserică și neam, — zic, de s'au schitat în trecut conferențele noastre de aceste sarcini, cu atât mai mult și mai stăruitor vor avea ele, — ținând seamă de cerința și pasul vremii, — să se achite în viitor! Va trebui, de voim cătuș decât să ne apropiem de progresul larg și întins, aproape în toate ramurile științei a altor popoare luminate, de voim să fim la locul și culmea chemării noastre, ca aceste conferențe să fie pentru noi, pe lângă îndreptările pastorale și oficioase, și adevărate centre și focare de cultură, cari prin anumite studii și lucrări, prin dări de seamă asupra a tot felul de cărți bune, să-și împărtășească reciproc pe membri cu cunoștințe și îndrumări nouă a tot felul de învățături, singure azi în stare de a ne ușura povara conducerii și a păstoririi, de a ne afirma în fața altor societăți și a oamenilor de carte, de a ne ține în curent cu scrierile și îndemmurile prezente la, — singure în putere de a întări suflete, de a lumina

mint, de a deștepta cunoștințe și de a ne îndemna voiața spre muncă strădălnică și neobosită!

Și fără de acestea, fără de o continuă hrană și muncă sufletească nu mai poate trăi, păstori și conduce nici preotul. Liniștea vieții patriarhale de odinioară a satelor e luată azi la țintă!

Taria razelor de lumină a secolilor din urmă a ajuns să străbată și prin norii grei ce țină în învălire bolta orizontului românesc, împrăștiind și alungând o parte destul de mărioasă din lanțurile lor. Spre o inserare însă cătuș de răd, spre o apropiere de celelalte neamuri, cari favorizate de împrejurări și vreme au ajuns departe în tainele științei, a culturii și înaintărei, privirile conducătorilor nostri, ai bisericii și neamului, precum a tuturor bine doritorilor, cu dorința unei propășiri firești, de jos în sus, sunt îndreptate astăzi asupra maselor poporului, asupra satelor. De-o vreme încoace nu a prea fost, și nu este adunare mică sau mare românească, la care în cuvântul de frunte să nu se accentueze propășirea, să nu se insiste asupra deșteptării satelor noastre, — nu apare aproape gazetă, ca să nu aducă ceva îndrumător și despre înaintarea și luminarea poporului, precum, despre chemarea conducătorilor firești: preoți și învățători.

De bună seamă, spune Tribuna (Nr. 28, 1909), suntem înțelegători că ținăm la preoțimea și învățătorimea noastră dela sate, — la acea tagmă de cături, cari au chemarea de a fi luminătorii și povăzătorii

*) Disertație, ținută în a doua conferență preoțască a anului 1911, tractul Săliște.

căci limitele rolului meu de astădată este numai să pot constata că multă plăcere, că la optimismul șirelor mele de mai sus a contribuit hotărârea și activitatea conferinței cam neglijatului nostru tract al Brașovului.

Zic, cam neglijat, căci mai deaproape privit doar numai tradiția mai menține orgoliul acestuia, de primus inter pares! Să am iertare pentru afirmarea mea, dar câtă vreme se vor mai descoperi momente puțin măgulitoare, ca și cele esperiate în sinul conferinței, înzadar sunt angajate la acest tract aproape tot elemente bine pregătite și în parohii cu biserici de peatră și candelă de argint, des afirmata distincție de mai sus nu o mai merităm. Să sperăm însă, că inerția și neglijențele din trecut își vor lua de acum sfârșitul, reabilitându-ne svoul timpurilor de vrednicie.

După trei ani de cea mai adorabilă neactivitate în sfârșit iată-ne preoțimea tractuală întrunită iarși în conferință. Nu voiu să mai știu ce a fost pricina acestei îndelungate pauze... ci să ne bucurăm, că iată-ne iarși la viață!

Cu venirea noului nostru șef tractual multe reze calde de speranță să străcor vioiu prin sufletele noastre, și foarte fericit a înțeles dea mijlocul cum să ne strângă în jurul dsele! Și precum în toate afacerile administrative deja se resimte un impuls stăruitor, astfel și cu prilejul conferinței ținute la 9 Decembrie v. a. o. ni s'a dat senzația multor orisonuri nouă din perspectivă. Tactul și la timp și la loc potrivit pășirea energică a noului nostru conducător — abia intrat în funcție — a fost o adevărată revelație pentru cei ce mai purtau decepții din trecut.

Sedinte conferinței i-a premers conform ordinii de zi serviciul divin, sf. liturgie împreună cu invocarea Duhului Sfânt, oficiat în biserica Sf. Nicolae din Scheii-Brașovului în prezența tuturor membrilor conferinței și a unor oratori cu dragoste văzuți, prin preoții Zenovie Popoviciu din Satalung, Aurel Onocea din Bacifalău și Octavian G. Simtion din Cernatu-Săcelelor, dintre cari cel dintâia rostit și predica: „Pentru ce sunt în lumea aceasta păcătoși și cei răi fericiți și înconjurați de plăceri și bucurii, iar dreptii sufer?”

După terminarea riturilor conferința și-a început lucrările în sala de ședință a comitetului parohial, unde dl. protopresbiter tractul Dr. Vasile Saftu în calitate de președinte după o alocuție plină de miez și învățături practice a deschis ședința.

Ce potrivit a accentuat M. O. D-sa — nu perzându-se în asigurări de reciprocitate, sau teorii reci de catedră, obicinuite la astfel de ocazii, ci cu suflet curat părintesc și frățesc a stăruit pe larg asupra înțeleșului adevărat al conferințelor noastre preoțești, cari deschid preoțimii un teren de muncă atât de vast și variat, fiind conferința tot odată mijlocul cel mai potrivit spre ajungerea ori căror dorințe juste ce le am avea.

Și într'adevăr, cât de fericit nu în-oap în cadrul conferințelor ridicarea în plan a tuturor preocupărilor noastre preoțești, cari sunt legitime și raționale — și îsbândirea lor.

La ce deci... atâtea visuri de organizare ce nu se pot împăca n'oi cu legea noastră fundamentală, nici cu slova canoanelor, ba mai presus de toate sunt oprite prin jurământul de supunere ce l-am depus celui ce ni-a dat darul! Nu uite unii frați preoți, că eventualele doleanțe juste ce le avem, avansate prin gesturi nervoase și în grupări ce n'au aprobarea superiorilor, numai compromis, dar nu ajută cauzei!

Cuvântul de deschidere al dlui președinte a fost întâmpinat cu un ropot de aplauze.

Constituindu-se conferința și elegându-și de notar pe parohul Octavian G. Simtion, iar bărbați de încredere pe preoții: Vasile Sfetea și Victor Popea, la propunerea președintelui, din prilejul întrunirii sale conferința expediază o telegramă omagială Escol. Sale înalt Preasfințitului nostru Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu. Un gest atât de frumos și cuminț ce n'ar trebui să lipsească dela nici o conferință din mitropolie.

Cetindu-se apoi apelul nominal se constată cu multă bucurie, că afară de trei membri — împedeați de agende pastorale și morb — toți preoții din tract au fost prezenți!

După aranjarea mai multor sfaceri de ordin secundar, deschizându-se discuțiune asupra serviciului divin oficial, Conferința — după o lungă dezbateră plină de învățăminte, la care aproape fiecare membru și-a oferit contribuția părerilor sale, constată cu cea mai deplină mulțumire că serviciul celebrat de preoții mai sus amintiți a fost foarte frumos și pe de-

plin succes, iar predica bine pregătită și cu multă căldură rostită.

Spre a se introduce apoi o uniformitate în serviciul divin — deoamdata cel puțin în tractul Brașovului, conferința roagă pe dnul președinte să împreună cu preoții Octavian G. Simtion și Zenovie Popoviciu, să pregătească un proiect de „Itinerar”, pe care proxima conferință tractuală — stabilindu-l definitiv — să fie obligatoriu pentru toți preoții din protopresbiterat.

A urmat la ordine disertațiunea părintelui Ioan Broju din Dăstale-Brașovului, despre „Impărăția lui Dumnezeu”. Tratatul a fost urmărit cu cea mai mare atenție, și pe lângă unele binevoitoare observări, autorul este felicitat exprimându-i-se mulțumiri protocolare.

Spre a răspunde punctului 16 din „Instrucțiunea pentru conferințe” a Prea Vener. Consistor, s'a urmat apoi împărțirea tractului în 4 grupuri religioase și anume:

Grupul I. Brașov, aparținându-i preoți din parohiile: 1. Brașov-Scheii. 2. Brașov-Cetate. 3. Brașov-Toșile. 4. Brașov-Vechiu. 5. Brașov-Stupini și 6. Brașov-Dăstale.

Grupul II. Săcele, aparținându-i: 1. Bacifalău. 2. Târheș. 3. Cernatu. 4. Satalung-Joseni și 5. Săseni. 5. Târlungeni. 6. Parcăreni și 7. Zizin.

Grupul III. Preșmer, la care aparțin: 1. Preșmer. 2. Herman. 3. Sâmpetru și 4. Bod.

Grupul IV. Feldioare, la care aparțin: 1. Feldioara. 2. Rotbav. 3. Măreș. 4. Afața. 5. Crisbav. 6. Hălchiu și 7. Țâncari.

Trecând și peste acest obiect nerezolvat, au urmat rapoartele despre activitatea preoțimii tractuale sub înfrînirea înțeleptelor sfaturi arhierștice. Nedispunând însă conferința nici de timpul necesar de a le trata amănunțit, iar pe de altă parte considerându-le ca un obiect ce cade mai mult în competența oficiului protopresbiterial, totuși pentru studiarea lor și modul cum au să fie tratate în conferință, se alege o comisiune constituitoare din P. O. Preșidiu și preoții Zenovie Popoviciu și Octavian Simtion. Acestei comisiuni i se încredințează apoi și pregătirea tuturor lucrărilor necesare și stabilirea întreg programului pentru conferința anului viitor.

Și acum să revin la punctul cel puțin măgulitor, ce darere — îmi confirmă confesiile asupra stărilor noastre din tract atinsă la începutul acestui raport.

Preotul Popoviciu interpeleză preșidiul în cauza unor abuzuri de rit și spe-cule ordinare, ce afirmative le-ar săvârși unii preoți uitați de sine din arhidieceză, prin slujbe străine de credință și ritul nostru ortodox, cari exploatează fraudulos naivitatea poporului credincios spre rușinea tegmei preoțești și periclitarea credinței adevărate, — și într-o oară ar fi adevărate aceste stări, cere și propune conferinței a-și exprima indignarea, iar prin conșus să se remonstreze la P. V. Consistor pentru depărtarea acestor răi servitori ai altarului, din sinul clerului nostru ortodox!

Când colo în focalul discuțiunii ce a produs această interpelare, spre surprindere penibilă a întregii conferințe, — se afirmă și constată, că astfel de indivizi deosebiți și poreciți „pășăliași” ce „dau ou prăvilă”, s'ar afla chiar și între membrii acestei conferințe. S'au numit chiar cu numele unii asupra cărora planau astfel de nedumeriri, dintre cari asupra unuia s'au dovedit — spre bucuria conferinței — nedumeririle de neîntemeiat! Nu așa stă lucrul cu al doilea, care absent fiind n'a putut răspunde.

Conferința a înfierat aspru aceste povârnișuri spre decadență, iar preșidiul a asigurat-o că va lua cele mai întinse măsuri pentru instigarea casurilor arătate și cele mai drastice dispoziții pe seama celor păcătoși.

S'a luat apoi un conșus, ca înalt Preasfințitul nostru Stăpân să emită o părintească pastorală pentru orientarea credincioșilor.

Stând deoparte și privind discuțiunile extraordinare de vehemente și tătși la nivel, cari s'au dat în jurul acestei nedorite afaceri, aici mi am formulat îndemnul de încredere, că multă energie proaspătă și deopotrivă în preoțimea conștientă, deci numai de am ști-o întrebuița la locul potrivit!

Au urmat apoi tot felul de propuneri, cari s'au predat comisiunii alese spre studiere și cari toate mi-au contribuit la întărirea credinței, că dorul de muncă e viu în sinul fraților preoți.

S'a mai decis, ca pentru decorul serviciilor divine la convenirile preoțești să se înființeze un cor din membrii mai tineri ai conferinței, alegându-se spre aces-

seop o comisie constituitoare din preoții D. Grecian și I. Ludu să studieze modalitatea.

Cu acestea mântuindu-se materialul conferinței actuale, la o oră destul de înaintată (orele 3 și jum. p. m.) președintele constatănd interesul cel neașteptat de mare, ce membrii l-au arătat tuturor obiectelor dezbătute și lăudând chipul cum și-a îndeplinit conferința datorințele impuse, cu toate că actuala sesiune nu o poate considera decât un început de conferință, închide ședința.

La cuvintele președintelui conferința prin rostul pâr. Debu mulțumește P. O. D. protopresbiter pentru zelul și rărul tact cu care a condus dezbaterile și-l asigură de neșrămutată sa alipire, dorind cele mai desăvârșite succese frumoaselor începuturi ce le a îmbobocit!

Dee bunul Dumnezeu, ca credințele ce ni le-am făcut, depărtându-ne din conferință să le vedem întrupate cât mai curând, iar energiei noastre șef îsbândă frumoaselor îndemnuri ce le are spre binele și folosul bisericii și al neamului! Rap.

Din despărț. „Asociațiunii”.

Prelegeri publice în Săliște.

— 26 Decembrie v.

A patra prelegere economică se ține în 11 Decembrie v. 1911. Vorbește cu mult zel și însușește domnul învățător Petru Giura despre „Creșterea pomilor”.

În introducerea face o scurtă reprimă asupra prelegerilor de până aci, calificând sfaturile și îndrumările date de atâtea și atâtea izvoare de câștig, atunci însă, când ascultătorii vor căuta să le aplice și pună în praxa economiei proprii, — și adaugă, că un ram însemnat, ușurător de greutate și aducător de cele de lipsă în casa omului e și pomăritul. Înfățișează și caracterizează mai deaproape starea pomăritului local, scoțând sentința examinătoare, că „mai lipsește mult până să se apropie de o îngrijire și cultivare rațională”.

Acest „mult” învățătorul Giura îl cuprinde și desvâlță în frumoasa sa prelegere, arătând într'un stil și o limbă înțeleasă de toți, condițiile de dezvoltare, soiurile mai potrivite și priincioase pământului nostru, cum e ase parcedea însemnarea-locului unde sunt a se pune altoiile, când și cum să se facă gropile spre sădire a altoilor, cum să se rădăze rădăcinile și orengie altoilor la sădire, la ce depărtare să se pună unul de altul, ce oroadă s'cade a se lăsa pomilor spre a putea crește și aduce roșdă frumoasă, ce trebuie făcut cu altoiile cari se aduc din depărtări și pe tren au înghețat puțin, de asemenea cu cele date în veștețire; cum trebuie îngropate și legate de par. Ce îngrijire se cade altoilor sădiți în anul I., ce trebuie făcut cu altoi cari nu sunt ușiți, dar întâzie cu înverzitul; cum trebuie făcută înoirea, cum se poate îngroșa tuachiul altoilor subțiri, cum sant a se vindeca ranele sau alte boale ce obvin la altoi și pomi mari, cum să se apere pomii de rupere în casuri de producere prea îmbelșugată, ce trebuie făcut dacă în locul unui pom bătrân vrem să sădim o altoie tânără, ce trebuie făcut cu pomii cari fac poame rele.

Despre toate aceste frânturi și cerințe la o cultivare rațională a pomăritului, prelegătorul vorbește cu multă competență cunoscătoare, dând la toate îndrumările și sfaturile de lipsă.

De încheiere mai spune, că nu e bine a se cultiva mai multe soiuri de poame într'un pom, cum s'ar putea preschimba grădinile și locurile părăsite în grădini frumoase și pline de viață — de pomi aducători de roșdă bogată. Nu uită a aminti și a recomanda soiurile mai rentabile, precum că pe hotar e mai bine să se cultive numai un soi de poame, cari să se coacă odată.

În legătură, părintele Dr. Dum. Borcea, cetește din „Vatra familială”, „Calea înimii”, o bucată plină de povești și sfaturi familiare.

În a treia prelegere, ținută în 15 Decembrie v. 1911, protopopul Dr. Ioan Lupas, mai bine de o oră reține atențiunea publicului ascultător cu istorisirea dezvoltării literaturii noastre bisericești din vremile cele mai vechi pînă în prezent.

Arată că „dezvoltarea literaturii bisericești” atârna de la situația bisericii noastre așezată tocmă în zona de lupte și oioniri dntre biserica apuseană și răsăriteană. Că oare care lit. bis. s'a putut încrîpa și fără de cunoașterea cetății și a sorisului — și numai prin legătura strănsă și curată ce a ținut întotdeauna și ține și astăzi pe fiii neamului nostru cu biserica, cari cercetând o zi de zi, aszul,

tând s'ujba ei și fără a cunoaște fața sclavelor, a descifrării și așezarea lor pe hârtie, numai din arzite au învățat a cunoaște partea cea mai mare de rugăciuni, versuri și texturi dumnezești, după cari deși cu mici sau mai mari deosebiri potriveau și lucrau și altele, și astfel asemenea semnețelor aruncate în pământ după o vreme mai lungă sau mai scurtă de asimilare înăța și rășaria din pământul bun al sufletelor neamului nostru firele de literatură bisericească, după cum se resimte scosata în multe produse ale literaturii noastre populare și în o mulțime de proverbe românești foarte asemănătoare sau direct identice cu sentințe din sfânta scriptură.

Cele mai vechi urme despre cari se susține că ar fi existat, fără a se mai păstra și astăzi, se zice că ar fi un „manuscris de liturgie” din secolul al 11-lea sau 12-lea într'un codice slavonesc al „bibliotecii din Praga”. Dimitrie Cantemir amintește, că Românii ar fi avut cărți scrise cu alfabet latin înainte de sinodul din Florența 1439, după această dată le-ar fi distrus însă reacțiunea ortodoxă, pornită de Marcul Eugentoul din Efs.

Prima urmă de literatură bisericească care se poate vedea și astăzi, spune că e o traducere din sf. scriptură: „Saptele apostolilor”, de niște preoți din Maramureș, păstrat la o mănăstire din Moldova, la Voroneț, intitulată „Pracsiu.” și e lăcrată în urma învățăturilor husite (ale lui Ioan Hus). (Va urma.)

Școala pentru economia și industr. de casă a Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Prospect.

Reuniunea femeilor române din Sibiu, în urma experiențelor făcute la școala de mesaj și industrie de casă, a hotărât a aduce programului de până acum unele modificări pe care le află necesare, pentru a putea da elevelor, care frecventează aceste cursuri, pregătirea necesară.

Reuniunea, având în vedere slaba pregătire a fetelor noastre pentru marea și frumoasa chemare ce ele au în viață, și constatănd puțină educație națională pe care o primesc în școlile străine, a hotărât a face din școala de mesaj nu numai un curs de bucătărie, ci un curs de completare al studiilor, un curs, în care elevele pe lângă partea teoretică și practică a ocupațiilor casnice să poată primi și instrucțiunea necesară în toate direcțiunile, precum: economia de casă, igiena, contabilitatea menajieră, chimia alimentară, noțiuni pentru creșterea copiilor, literatura românească, cursuri de grădinarie etc., pentru a putea o așzunde pretențiilor timpului de azi, care cere dela femei pe lângă însușirile casnice și o instrucțiune mai îngrijită.

În special se va da atențiune în acest curs educației naționale, de care se simte atâtea trebuință în țara noastră.

Pentruoa elevele să poată primi instrucțiunea și educațiunea necesară, Reuniunea a găsit nesuficient timpul de trei luni, care forma până acum un curs, și anul acesta a hotărât ca durata cursului să fie de cinci luni.

Școala pentru economia și industria de casă, are o secțiune economică și una industrială.

Instrucțiunea secțiunii economice cuprinde o parte teoretică și una practică.

Partea practică.

1. Prepararea bucatelor simple, prepararea bucatelor pentru ocazii.
2. Cunoașterea, conservarea și prepararea cărnurilor albe (paseri, vițel), a cărnurilor roșii (vițel, porc, berbec), a vânatului, a racilor, broaștelor, melcilor etc.
3. Cunoașterea și prepararea legumelor, conservarea lor sub diferite forme, precum: uscate, sărate, conserve în oțet, conserve procedul Rex.
4. Cunoașterea fructelor, pregătirea lor pentru trebuințele zilnice și conservarea lor sub diferite forme, precum: uscate, compot, marmeladă, dulceață, șerbet, sirop, licher, vin.
5. Prepararea pâinii, și a cozonacilor (colaci) și a diferitelor prăjituri.
6. Aranjarea meselor, prezentarea bucatelor și modul de a le servi la diferite ocazii.
7. Compunerea listei de bucate pentru ocazii și pentru familie, potrivit cu starea materială, cu anotimpul, cu starea sanitară, cu etatea și cu ocupațiunea membrilor familiei.
8. Îngrijirea pășărilor de curte.
9. Curățirea odăilor și păstrarea ordinii.
10. Spălatul și călcatul rufelor simple și al celor întărite; spălatul și călca-

tu stofelor de lână și de mătășă, soote-rea petelor de pe rufe și haine.

11. Prepararea săpunului.
12. Grădinaritul.

Partea teoretică.

Studii:

1. Religioase.
2. Economia domestică (de casă).
3. Chimia alimentară.
4. Noțiuni de grădinarie.
5. Contabilitate menajeră.
6. Igiena (noțiuni de anatomie, de fiziologie și îngrijirea bolnavilor).
7. Limba și literatura română.

Cursul acestei secțiuni durează cinci luni, de la 1 Septembrie st. n. până la 1 Februarie, sau de la 15 Februarie până la 15 Iulie st. n.

Elevele cursului de menaj sunt obligate a trece în timpul liber în secțiunea industrială, unde vor lucra în timpul de cinci luni următoarele: rufărie: o cămașă de ză, o păreche de pantaloni, un camisol; lucruri de lux în stil românesc; croitorie: o bluză simplă, o păreche de foi (fastă simplă), și cârpitul rufelor și al hainelor.

Elevele secțiunii de menaj sunt toate interne. Se primesc eleve cari au împlinit cel puțin 15 ani, sunt preferite cele cu clase civile.

Taxele sunt de 70 coroane lunar, din care 10 cor. se socotesc pentru instrucțiunea ce o primesc în secțiunea industrială.

Taxele se plătesc în mod anticipativ, fie lunar, fie pe cursul întreg. Afară de această taxă mai e o taxă de înscriere de 5 cor., iar pentru întreținerea mașinei de cusut 8 cor. pentru cursul întreg.

Secțiunea industrială.

Secțiunea industrială cuprinde un curs de 5 luni și un curs de un an. Cursul de 5 luni începe la 1 Septembrie st. n. și durează până la 1 Februarie; în acest curs se lucrează: croitoria (haine), cârpitul, broderiile în diferite stiluri și țesutul. În cursul de primăvară, care începe la 15 Febr. st. n. și durează până la 15 Iulie, se lucrează rufărie, broderii albe și colorate, cârpitul și țesutul. În ambele cursuri se predau și noțiuni teoretice relative la aceste lucruri.

În cursul de un an se învață: cusutul rufelor și al hainelor, precum și croitoria; dantele cu ciocanele (Köppelarbeit), broderii albe și colorate, țesutul (tors, urz, țesut, țesutul pânzei în 2 ite, în 4 ite, alesături în bumbac, lână și mătășă, țesătură Smirna); desen, pyrogravură, pictură (quarele); montatul diferitelor obiecte, cârpitul rufelor și al hainelor.

Elevele secțiunii industriale pot fi atât interne, cât și externe. Elevele interne ale acestei secțiuni plătesc o taxă de 70 cor. lunar, din care 10 cor. se socotesc ca didactru; taxa de înscriere e de 5 cor., iar pentru întreținerea mașinei de cusut 4 cor. lunar.

Elevele sărace, la cererea lor, pot fi dispensate de didactru.

Instrucțiunea în ambele secțiuni e în limba română; elevele pot lua lecțiuni de limba franceză sau germană, de muzică instrumentală sau vocală, de pictură etc. pe lângă o taxă separată.

Și în cursul acestei secțiuni, taxele se vor plăti anticipativ.

Elevele interne ale școlii au să aducă cu sine: o saltea, o plapumă, 2 perini, două schimburi pentru pat, 1/2 duzină rufe de corp, 6 ȕtergare pentru bucătărie, obiecte de toaletă, precum: piepten, perie de cap, perie de duș, și hainele necesare. Șorțurile pentru bucătărie și uniformă pentru casă și-le vor cusa ele înseși.

Afără de aceste cursuri școala mai are un curs special de bucătărie: fină, care începe la 1 Februarie st. n. și durează până la 30 Aprilie. Taxa lunară e de 90 cor. pentru elevele interne, de 75 cor. pentru cele externe; externe nu pot fi însă decât acelea, a căror părinți locuiesc în Sibiu.

Pe lângă instrucțiunea teoretică, și practică, se dă o deosebită atențiune educațiunii, și pe cât permite timpul și împrejurările, elevilor li se va face posibilitatea frecventarea concertelor de seamă, a teatrului, și în deosebi a diferitelor manifestări artistice românești.

Impărțirea oarelor.

(Secțiunea economică).

Elevele sunt împărțite în două grupuri.

Grupul I.

Ora 7 Dejunul. Ora 8—9 Exercițierea listei de bucate, rețetele mâncărilor. Ora 9—12 Prepararea bucatelor. Ora 12 Prânzul. Ora 1—2 Recrearea. Ora 2—4 Lucrul de mână. Ora 4—5 Ojina și recreațiune. Ora 5—7 Studii. Ora 7 Cina. Ora 7 1/2—9 Prepararea lecțiunilor pentru ziua următoare. Ora 9 1/2 Culcarea.

Grupul II.

Ora 7 Dejunul. Ora 7 1/2—9 Curățirea odăilor. Ora 9—12 Lucrul de mână (Luna spălat, Joia ocolatului rufelor). Ora 12 Prânzul. Ora 1—2 Recrearea. Ora 2—4 Lucrul de mână (Sâmbăta cârpitul). Ora 4—5 Ojina, recreațiune. Ora 5—7 Studii. Ora 7 Cina. Ora 7 1/2—9 Prepararea lecțiunilor pentru ziua următoare. Ora 9 1/2 Culcarea.

NB. Vizitele sunt permise numai între oarele: 3—5 p. m.

NOUTĂȚI.

Aniversare. Cetim în ziare bucovinene, că I. P. S. S. Mitropolitul Repta al Bucovinei și a serbat Dumineca trecută a 70-a aniversare a nașterii sale. Autoritățile civile și militare, în frunte cu guvernatorul țării și cu generalul comandant, precum și elita socială românească s'au prezentat la palatul mitropolitan pentru a felicita pe vrednicul și învâțatul cap al bisericii române ortodoxe din Bucovina. — Ne asociăm și noi la aceste urări de bine ale fraților din frumoasa provincie.

Moștenitorul de tron în călătorie. Zăre din Sarsievo scriu, că moștenitorul de tron, erhiducele Francisc Ferdinand, după călătoria de recreare la Raguzza va sosi la Mostar și la Sarsievo, unde va ținea o revistă asupra trupelor d'acolo. Vizita arhiducelui este proiectată pe 4—5 zile.

Serată muzicală. Porducția de-a seară, Duminecă, de la Muzeele Asociațiunii, s'a deschis cu sonata în sol major de Dwork, pe un violoncel și piano, executată de doamna Ana Voileanu și dl. I. Crețu. Sonata, interpretată cu destoinicie și temperament, a fost urmată de Dansurile poloneze, de Schawenka, pentru pian, cu vioiciunea lor caracteristică. Școala de piano superioară, de care a avut parte doamna Voileanu, a scos la iveală și în piesa aceasta toate semnele distincte ale cântecelor poloneze, mai ales jalea și înălțimea lor. — A mers cu destulă siguranță și punctul al trilei și ultim al programului: Schubert, quintet în la major, în care afară de doamna Voileanu și dl. Crețu s'au produs tinerii domni R. Cosma, O. Beu și E. Bența. La producție, cu tot frugal care a stăpânit în sală și afară de sală, a asistat multă lume. Sperăm, că publicul va avea ocazie de a mai auzi serate muzicale în iarna aceasta.

Rescumpărare. Dl. Dr. Ioan Stroiș și-a rescumpărat felicitările de ziua onomastică solvind la fondul darurilor de Crăciun al parohiei Sibiu-octet suma de 20 cor. pentru care îi aduce mulțumită — Epitropie.

Dela „Asociațiune“. Subscribșul birou aduce sincera sa mulțumită, în numele comitetului central, dlui Ioan Vătășan, inspector general la „Albina“, care a dăruit, drept răscumpărare a felicitărilor de ziua sa onomastică, suma de K. 10 în favorul Muzeului Asociațiunii. Sibiu, 15 Ianuarie 1912. Biroul „Asociațiunii“.

Earnă. Frig mare și ninsori se vestesc din toate părțile țării noastre. În unele locuri zăpada are o grosime de 40—60 centimetri. Termometrul în Sibiu arată diminește o temperatură de 25 grade Celsius sub zero.

Pentru ziua numelui. Dl. Ioan Rebeș, funcționar la „Albina“, răscumpărând felicitările din prilejul onomastice, a dăruit cor. 5 fondului Dr. D. P. Baroianu pentru ajutorarea școlilor (șalfelor) fără lucru, iar cor. 5 fondului Dr. P. Șpan pentru ajutorarea copiilor de Moți, aplicați la mersul. La acest din urmă fond au mai dăruit: Petru Ilieș, compactor (O ăștie) 40 b., Valer Moldovan, publicist, 50 bani, Dr. Cornel Popescu, prot. (H. țeg), soția sa Valentina n. Chionț și fiul lor Bogdan, 60 bani. Starea fondului Șpan cor. 1.251.03. Pentru prinos aduce calde mulțumiri, în numele comitetului „Reuniunii școlilor români din Sibiu“: Vic. Tordășianu, prez.

† **Nicolae Gușlea**, casier și collector comunal, membru al reprezentanței comunale din Ucea de Jos, un valoros bărbat al comunei politice, și un și mai valoros membru al bisericii și școlii grecoortodoxe române din comuna, a încetat din viață în 12 Ian. st. n. în etate de 51 ani. Numitul o parte însemnată a averii sale: bani, băntii de valoare și realități, a lăsat o biserică și școala din comuna natală, — iar cu 200 cor. a înființat un fond pentru salarizarea cantorilor bisericești. Binecuvântată să-i fie memoria!

Drepturi pentru femei. Ca începutul anului 1912 a intrat în vigoare o nouă lege civilă în Elveția. Noua lege conține multe dispoziții însemnate și liberale privitoare la situația femeilor. Femeia elvețiană este recunoscută ca persoană cu totul de sine stătătoare.

Felicitări de anul nou. Societatea internațională a studenților, numită *Corda Fratres*, prin președintele ei, a trimis telegrame de felicitare cu prilejul anului nou la mai mulți suverani și la președinții de republici. Au fost felicități: Regina Olandei, regii din următoarele țări: Suedia, Spania, Belgia, România și Bulgaria.

Balonul invizibil. Baronul Adam Rönne și-a patentat în Anglia un tip nou de balon, despre care se comunică următoarele: Rönne și-a propus să construească un balon invizibil și tot odată fără șgomot. Încercările sale sunt întemiate pe legile optice. Invelitoarea balonului este pregătită dintr'un metal ușor și lucitor, numit *crominiu*, care are însușirile unei oglinzi. Inventatorul este de credință, că un astfel de balon la înălțimi va fi cu totul invizibil, pentru că suprafața crominiului totdeauna va reflecta culoarea împrejurimii sale și se va contopi cu colorile variate ale atmosferei. Uneori balonul va face impresiunea unei bucăți de nor. Un alt aparat va reduce în mod considerabil șgomotul motorului. — Planul baronului Rönne nu se pare cu totul irealizabil. În orice caz va fi o interesantă încercare în marea văzduhului.

Primele polițiste. În cele dintâi zile din Ianuarie a. c. au fost numite trei femei în serviciul poliției din Newyork. Se crede că polițistele femei vor aduce folos mare, mai ales unde vor avea să supravegheze vânzarea de alcool la copii nevraștitori, și la alte asemenea ocazii.

Conjurație împotriva țarului. În ospitala lui au fost arestate 30 de persoane, care înființaseră o societate secretă. Poliția a dat de urma unei conjurații îndreptate în contra vieții țarului. Scopul conjurației era să comită un atentat în ziua de Vineri, la Botezul Domnului, și să ucidă pe țar. În locuințele arestatilor s'au găsit numeroase scrisori compromițătoare pentru societatea teroriștilor.

În urma cutremurului de pământ. Din Roma se anunță, că guvernul italian a publicat zăle acestea raportul său despre cuteliile extraordinare. Din acesta se vede, că în urma urășului cutremur, din 28 Decembrie 1908, guvernul a dat pentru acoperirea pagubelor în Italia sudică suma de un miliard de lire. Pentru clădiri nouă s'au plătit 500 milioane lire, pentru îndreptarea căilor de comunicație 300 milioane, iar 200 de milioane ca ajutoare pentru nenorociți.

Sărbătorirea unui poet. Suedia se pregătește să serbeze aniversarea de 63 de ani a nașterii poetului August Strindberg. Festivitatea se va ține în 22 Ianuarie în Stockholm. În ziua aceea toate teatrele din Suedia vor reprezenta piese de Strindberg. S'a pregătit o ediție de lux a operelor complete scrise de poet. S'a adunat și un premiu național, în sumă considerabilă, sub titlul de *premiul Nobel al poporului*. La serbare vor lua parte statele nordice: Norvegia, Danemarca și Finlanda. Mai ales în țara aceasta din urmă Strindberg are mulți partizani, deoarece poetul a apărât cauza poporului finlandez împotriva stăruințelor de cucerire ale Rusiei.

Teatrul mobil. *Gemier*, directorul unui teatru parizian, a inventat un lucru interesant. Nu este vorba de o sătră de cino sau cinematograf, ci de o veritabilă clădire de lemn și fer. O sală mare se poate instala la moment, cu o reproducere americană. Sala este pentru privitori și cuprinde o mie șasă sute de locuitori; scena, care asemenea se ridică în câteva minute răspunde cerințelor celor mai moderne. Noua invențiune este potrivită din toate punctele de vedere să răspundă lumii reditoare în ținuturi și cele mai depărtate, unde oamenii poate nici după nume nu cunosc teatrul. Alcătuiala ingenioasă a lui Gemier est purtată de câteva motoare puternice dintr'un loc într'altul. Câteva trăsuri de călătorit și durmit sunt întoamite ca odăi pentru o trupă teatrală stătătoare din 24 de persoane. Teatrul mobil își are personal de serviciu, inginerii și electrotehnicii săi. Oare piesă clasică se poate reprezenta în fiecare colț al țării de țară cu puteri dintre cele mai distinse și în împrejurări, care nu lasă nimic de dorit.

Oameni bogați. În străinătate se povestesc istorii fantastice despre bogăția proprietarilor din Olanda, și cu deosebire a negustorilor olandezi. Raportul cel mai nou oficial însă dărimă toate poveștile de felul acesta. Este adevărat, că Olanda are locuitori foarte sărgincioși, cari fac pe încetul oarecare avere. Nainte cu zece ani trăiau 433 de cetățeni, cari aveau avere mai mare de un milion de florini olandezi; astăzi numărul lor s'a ridicat la 586. Averele celor mai bogați om din Olanda nu este mai mare de 26 milioane de florini. Dacă adăugăm averile celor mai bogați cinci cetățeni olandezi, avem cel mult o sumă, care corespunde venitului dintr'un singur an al americanului *Carnegie*.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, al Reuniunii meseriașilor sibiieni, au dăruit, anume prin mijlocirea dnei Domnica Giuglea din Budila: Maria Galbina, Vasile Păreș și Domnica Giuglea, câte 2 cor. și Ioan Păreș, 1 cor, toți din Budila; iar din prilejul onomasticeii notarului Reuniunii Stefan Duca: G. Poponea, v.-prez., Ios. Marcu sen., Ios. Marcu jun., maeștri pardositori; P. Simțion, librar, I. Marcu, I. Pinciu, G. Trifar, N. Stoica, C. Velțanu, G. Lezar, Val. Poponea, Horia Dop și Stefan Duca, cul. tipografi; I. Dușă, croitor, G. Sășarman, pantofar, câte 20 bani și Vic. Tordășianu, prezident, 10 bani.

Petrecere cu dans va da reuniunea femeilor rom. gr. ort. din Petroșeni, Duminecă la 21 Ianuarie st. n. 1912 în sala Hotelului Wagner. Începutul la 8 ore seară. Venitul curat e destinat fondului reuniunii pentru înfrumusețarea bisericii.

Bioscopul Apollo din piața Hermann are tot la două zile program nou, variat și interesant. Reprezentații se dau la orele 6 și 8 seară, în zilele de lucru; iar în Dumineci și sărbători la 3, 4 1/2, 6 și 8. În fiecare zi cântă la reprezentație muzica militară.

Teatru.

Astăzi, Luni „Die geschiedene Frau“, operetă, mâine, Marți *Polnische Wirtschaft* în beneficiul artistului Klein.

Cărți și reviste.

Teatru de familie. A apărut în editura librăriei C. Sfetea din București cartea interesantă: *Teatru de familie* (12 Piese) de Th. D. Speranția și se află de vânzare la principalele librării din București, precum și la Librăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul 2 lei.

Miscarea pedagogică-literară la români în anul școlar 1910—11. Dare de seamă prezentată conferinței tractuale învățătoarești din 25 Oct. 1911, de *Pompliu Dan*, învățător, Brașov, tip. A. Murășaru. O broșură de 78 pp. Prețul: 50 bani de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

„**Viitorul**“, revistă bisericească și didactică, numerii 5-8, pe Noemvrie și Decembrie 1911, a apărut cu următorul cuprins: *Legăa sinodală*. Cum se poate realiza un învățământ simultan? Socialismul și biserica. În chestia vâștei. Spre mai bine. Abnegațiunea e una din condițiunile cele mai însemnate în practicarea mișcilor vătuți. Cronică bisericească. Școala și caracterul. Dări de seamă. Despre datoria preotului. Cavăntare. Bibliografie. Înștiințare. Foileton. Redacția și Administrația în București, Strada Negustori 19. Abonamentul 6 lei pe an.

„**Vatra Școlară**“, revistă pedagogică Nr. 1 din Ianuarie 1912 are următorul cuprins: V. Stau: Ne trebuie școlile agricole. Dr. P. Roșca: Împrejurările subiective cari favorizează memorizarea. T. Popovici: Problema instruișii cântării în școala populară. Radu Prișcu: Fiul pierdut (eșie practică). Din viața școlară: Școlarii și alcoolismul. Sioa: Istori și geografie locală. Din viața dășcoalească: Ioan Ciupe: Constituțiunea noastră bisericească și învățătorimea. Informațiuni: Dr. I. Urban Iaraci și serbarea pomilor din Tâlmăcel. Congresul inspectorilor regești de școale. Numărul Românilor în împărăția Austro-ungară. Denez Károly despre cultura populară din comitatul Hun-dare. Influența reciprocă a școlarilor. Casă de vară pentru învățători. Abonații noștri. Bibliografie. Redactor: Dr. V. Star, profesor seminarial. Redacția și administrația: Sibiu, str. Măcelarilor Nr. 27. Abonament: Pe an 8 coroane în patrie, 10 coroane în străinătate. Pe jum. an 4 coroane în patrie, 5 coroane în străinătate.

Nr. 728/1911

(475) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Glodghilești, protopresbiteratul Iliei, se descrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.” conform ordinului Preavenatului Consistor Nr 13552 Bis. de datul 29 Noemvrie 1911.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B/ pentru întregirea ajutorului dela stat.

Cereri provăzute cu documentele recerute au a fi înaintate subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat.

111a, la 21 Decemvrie 1911 v.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Z. Murășan
protopresbiter.

Nr. 675/1911.

(477) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învățător din comuna bisericească Lovnic, protopresbiteratul Cohalmului, se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salariul este 1000 cor. și anume 230 cor. dela comuna bisericească, iar restul și cvinvenalele dela stat, pe baza documentelor celui ales. Apoi cvartir liber în edificiul școlii și 4 st. de lemne de foc dela comuna politică.

Învățătorul ales este obligat a instrua pe elevi și a cânta cu ei răspunsurile liturgice, iar la trebuință sunt obligați a cânta și în strană utrenia și vecernia în Dumineci și sărbători.

Cereri de concurs se vor trimite subsemnatului oficiu, iar concurenții sunt ținuti a se prezenta înainte de alegere poporului în biserică.

Cohalm, în 23 Decemvrie 1911.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului.

Ioan Bercan
adm. ppresb.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr. or. din Vălișoara, tractul Devei, să descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Salar fundamental 1000 cor. din repartiție pe popor;

2. Cvartir liber în edificiul școlii;
3. Grădină de legumi;
4. Doi stânjini de lemne, din cari are a se încălzi și sala de învățământ.

Învățătorul ales este dator a conduce pre lângă școală de toate zilele și pre cea de repetiție (elevii 12—15 ani); este dator să ție strană la vecernie și utrenie cu cantor 1, să conducă copiii de școală în Dumineci și sărbători la biserică și să cânte cu ei la S ta liturgie. Cererile de concurs au a să așterne Preaonoratului Oficiu Protopresbiteral din Deva și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre ași arăta deslertatea în cântări, respective a face cunoștință cu poporul.

Vălișoara, din ședința extraordinară a comitetului parohial ținută la 6 Noemvrie 1911.

Nicolae Roman
președ. comit. par.
Nr. 561/1911.

Rovinar Aron

(473) 3-3

Văzut: Deva, la 1 Dec. 1911.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

SALVATOR
Călcaie de gomă.
Marca lumii.
Neîntrecute în durabilitate!
(275) 24-52

Se află pretutindenea.

Pictorul D. N. Cabadaieff

cu studii academice și în deosebi specializat în pictura bisericească după ce a pictat aici în Ardeal câteva biserici în mod artistic, s'a așezat în comuna Selște, comitatul Sibiiului, unde primește comenzi, relativ la pictura bisericească, adică: Iconostase, steaguri, epitafuli, icoane singuratică, și întreaga biserică.

Doritorii au a se adresa la:

D. N. Cabadaieff

(383) 18—

strada Valea

Szelistye—Szebenmegye.

La Librăria arhidiecezană în Sibiiu, se află de vânzare:

Album

de

brodării și țesături românești.

Compus și editat

de

Minerva Cosma.

Prețul 16 cor.

Români! Replantați viile cu altoi dela firmă română!

„Mugurul”,

însoțire economică, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vármegye.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

— Insoțirea economică —

„Mugurul”,

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

(455)

Material disponibil în altoi peste

11—

— **trei (3) milioane.** —

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoii sunt desvoldați la perfecțiune!

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată!

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco!

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoit!

Români! Sprijiniți firmele românești, că numai acelea vă vreau binele!

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid.

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orișicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane

Sibiiu, strada Măcelarilor Nr. 45

I.

Adormirea Maicei Domnului
Bunavestire
Nașterea Domnului Iisus Christos
Fuga la Egipt
Iisus în biserică de 12 ani
La nunta din Cana
Iisus pe mare
Învierea lui Lazar
Schimbarea la față
Răstignirea lui Iisus Christos
Punerea în mormânt
Învierea Domnului
Înălțarea — Floriile
Tăierea împrejur
Nașterea Maicei Domnului
Pogorârea Duhului sfânt
Nașterea sftului Ioan Botezătorul
Grigorie, Vasile și Ioan
Adormirea sfintei Ane
Aflarea capului sf. Ioan Botezător.

II.

Iisus pe Cruce
Înălțarea sfintei cruci
Ilie prorocul în carul de foc
Taierea capului sfântului Ioan
P. Grigorie teologul
Sf. Vasile

III.

Botezul Domnului
Constantin și Elena
Sfântul Dumitru călare
Sfântul George
Maica Domnului
Petru și Pavel
Arhanghelii Mihail și Gavriil
P. Ioan Gură de aur
PP. Ioachim și Ana

IV.

Arhanghelul Mihail
„ Gavriil
Apostol ori-care
Domnul Christos
Iisus în muntele Maslinilor
Sfântul Dumitru
Sfântul George
Ilie Prorocul
Ioan în pustie
Sfântul Nicolae
„ Simeon
„ Andrei
Evangelistul Ioan
„ Luca
„ Marcu
„ Mateiu
Prorocul Zaharia
Apostolul Iacob
„ Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.				
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.				
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	34-60	42—	56—	70—
fine . . .	26-60	29-40	46-20	56—	72-50	23-10	27-30	40-60	49—	65-80	20-30	23-80	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—
simple . . .	14—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	19-60	26-60

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tinichea și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din orișice fel de materii și de orișice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile